

Visoki upravni sud ukinuo je Plan gospodarenja otpadom Velike Gorice jer za njega nije provedena strateška procjena utjecaja na okoliš

S obzirom da tijela uprave na lokalnoj i županijskoj razini čine sve što mogu da bi izbjegli stratešku procjenu utjecaja na okoliš za svoje planove, programe i strategije, ova presuda Viskog upravnog suda, kojom se ukida jedan plan jer za njega nije učinjena strateška procjena, ima veliki značaj. U nastavku donosimo tekst presude u cijelosti.

Poslovni broj: Usoz-135/15-5

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Ivica Kujundžića predsjednika vijeća, Mire Kovačić, Eveline Čolović Tomić, Mirjane Čačić i Arme Vagner Popović, članice vijeća, te više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu Ministarstva zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske iz Zagreba, Radnička cesta 80, na sjednici vijeća održanoj 22. ožujka 2016.

presudio je

Zahtjev se usvaja.

Ukida se Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice, klasa: 021-04/2014-03/49, urbroj: 238-31-11-2014-1 od 23. rujna 2014. (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 5/14.).

Obrazloženje

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske podnijelo je dana 19. kolovoza 2015. godine zahtjev Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske za ocjenu zakonitosti Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice, Gradskog vijeća Grada Velike Gorice, klasa: 021-04/2014-03/49, urbroj: 238-31-11-2014-1 od 23. rujna 2014. godine.

Predmetni Plan gospodarenja otpadom Velike Gorice stupio je na snagu danom objave u Službenom glasniku Grada Velike Gorice, dana 24. rujna 2014. (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 5), a koji je donijelo Gradsko vijeće, Grada Velike Gorice na 9. sjednici održanoj dana 23. rujna 2014. godine.

Podnositelj u zahtjevu navodi da je dana 19. kolovoza 2015. donio Odluku, klasa: 041-01/15-01/06, ubroj: 517-04-15-7 o obustavi od primjene Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice od 23. rujna 2014. godine iz razloga što je utvrdio da za predmetni Plan nije provedena strateška procjena sukladno odredbi članka 63. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13.), a što je prema podnositelju bila obveza Grada Velike Gorice prije donošenja Plana. Između ostalog, navodi da Grad Velika Gorica ima sukladno odredbi članka 19a. Zakona o lokalnoj i područnoj samoupravi status velikog grada, zbog čega je bio u obvezi izraditi stratešku procjenu za planove iz područja gospodarenja otpadom. Obzirom da je Plan koji je predmet ocjene zakonitosti obustavljen od primjene Odlukom podnositelja zahtjeva od 19. kolovoza 2015. godine, podnositelj ističe da temeljem odredbe članka 82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i odredbe članka 83. Zakona o upravnim sporovima, podnosi zahtjev za ocjenu zakonitosti navedenog akta.

Iz sadržaja zahtjeva proizlazi da podnositelj zahtjeva predlaže da se navedeni plan ukine u cijelosti.

Odgovarajućom primjenom odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine;, broj 20/10., 143/12. i 152/14.) zahtjev je dostavljen na očitovanje donositelju općeg akta Gradskom vijeću, Grada Velike Gorice.

Iz očitovanja Gradskog vijeća, Grada Velika Gorica, Upravnog odjela za urbanizam i zaštitu okoliša proizlazi da za predmetni Plan nije bilo potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš budući da je u vrijeme stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša, izrada Plana već bila u tijeku (postupak nabave proveden je tijekom studenog 2013., a ugovor o izradi Plana potpisan 20. prosinca 2013.). S obzirom na to da se postupak strateške procjene utjecaja na okoliš provodi paralelno s postupkom izrade dokumenta, na postupak izrade Plana bilo je potrebno primijeniti odredbe zakona važeće na dan početka izrade Plana (to je Zakon o zaštiti okoliša -Narodne novine, broj 110/07.) prema kojem obveza strateške procjene nije postojala za velike gradove, već za jedinice područne (regionalne) samouprave te više razine uprave.

Nadalje, navodi da Grad Velika Gorica nije pristupio izradi novog plana, već reviziji postojećeg koji je izrađen 2006. godine, ali nije mogao biti usvojen jer nije postojao plan višeg reda (Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije) s kojim ga je trebalo uskladiti. Budući da je Plan višeg reda usvojen Odlukom o donošenju Plana gospodarenja otpadom Zagrebačke županije (Glasnik Zagrebačke županije, broj 28/11.), a izrađen je za razdoblje 2011. do 2019., Grad Velika Gorica bio je dužan donijeti plan u skladu s Planom gospodarenja otpadom Zagrebačke županije.

Između ostalog, navodi se da je u postupku izrade Plana provedena konzultacija sa zainteresiranom javnošću, te je nakon toga zatražena i dobivena i prethodna suglasnost nadležnog tijela Zagrebačke županije na prijedlog Plana, u kojoj im se daje mišljenje da je isti usklađen sa važećom zakonskom regulativom i važećim Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, te je temeljem toga postupak donošenja Plana i dovršen. Ističe se da je predmetni Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice trenutno na snazi te nije zamijenjen nikakvim drugim aktom.

Zahtjev je osnovan.

Uvidom u Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice vidljivo je da je na temelju članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/2013.) i članka 33. Statuta Grada Velike gorice (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 1/2013.) Gradsko vijeće Grada Velike Gorice na svojoj 9. sjednici održanoj dana 23. rujna 2014. godine donijelo navedeni Plan.

Plan je stupio na snagu dana 24. rujna 2014., odnosno danom objave u Službenom glasniku Grada Velike Gorice, broj 5 od 24. rujna 2014.

Uvidom u Odluku o obustavi od primjene općeg akta Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice, klasa: 041-01/15-01/06, urbroj: 517-04-15-7 od 19. kolovoza 2015., razvidno je da je istu donijelo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske na temelju članka 79. stavka 1. i članka 80b. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13.).

Prema odredbi članka 82. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj samoupravi (Narodne novine, broj 19/2013. - pročišćeni tekst) propisano je da kada središnje tijelo državne uprave neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi odluke općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana o obustavi od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnijet će Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

Prema ocjeni ovog Suda, navedeni Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice nije donesen na način koji bi bio sukladan odredbi članka 63. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13.)

Naime, pravno područje gospodarenja otpadom uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, temeljem kojeg je i donesen predmetni Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice.

Odredbom članka 21. stavak 1. citiranog Zakona taksativno je navedeno što Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba treba sadržavati. Dana 6. srpnja 2013. godine stupio je na snagu Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 80/13.).

Odredbom članka 63. stavak 1. podstavak 1. naprijed citiranog Zakona taksativno su navedeni slučajevi u kojima se obvezno provodi strateška procjena, prema kojem se između ostalog strateška procjena obvezno provodi za planove gospodarenja otpadom.

Odredbom članka 19a. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da su veliki gradovi i jedinice lokalne samouprave koji su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvitka šireg okruženja i koji imaju više od 35000 stanovnika.

Kako je utvrđeno da u postupku koji je prethodio donošenju Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice nije proveden postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, sukladno odredbi članka 63. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti okoliša, što donositelj akta niti ne osporava, a iz kojeg razloga je podnositelj zahtjeva naknadno predmetni Plan obustavio od primjene, to je stoga temeljem odredbe članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima isti trebalo ukinuti.

Što se tiče navoda iz očitovanja pročelnika Upravnog odjela za urbanizam i zaštitu okoliša da je u vrijeme stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13.), izrada Plana već bila u tijeku (postupak nabave proveden tijekom studenog 2013.), te da stoga nije bilo potrebno provoditi navedenu stratešku procjenu utjecaja na okoliš valja napomenuti da isti nije osnovan. Ovo stoga što je citirani Zakon o zaštiti okoliša, stupio na snagu dana 6. srpnja 2013., dakle prije nego što se pristupilo izradi i donošenju Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice, a što jasno proizlazi iz dopisa gradonačelnika od 21. svibnja 2015. upućenog Ministarstvu zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske. Navedene činjenice dodatno potvrđuje i dopis Upravnog odjela za urbanizam i zaštitu okoliša od 5. rujna 2014. godine kojim se Gradskom vijeću Grada Velike Gorice dostavlja prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice, sve radi upućivanja na donošenje tog Plana. Što se tiče prethodne suglasnosti na prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice od 2. rujna 2014. koju je izdala Zagrebačka županija, a na koji se poziva sam donositelj akta, isti ne proizvodi učinke koji bi opravdali suglasnost primjene navedenog Plana gospodarenja otpadom sa obvezom provedbe strateške procjene u smislu Zakona o zaštiti okoliša.

Objava ove presude temelji se na odredbi članka 86. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima, prema kojoj odredbi ukinuti opći akt prestaje važiti, odnosno ukinute odredbe općeg akta prestaju važiti danom objave presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u Narodnim novinama.

Predsjednik vijeća
mr. sc. Ivica Kujundžić, v. r.
Zagreb, 22. ožujka 2016.